



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

Quomodo operarij habere se debeant circa seruos & ancillas. & circa
operarios mercenarios suos 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

Quomodo Christifideles habere se debeant circa seruos & ancillas, et circa operarios ac mercenarios suos.

Artic. X.

Eccles. 4.



Noli esse sicut Leo in domo tua, euertens domesticos tuos, & opprimens tibi subiectos. Lex CHRISTI, lex est totius charitatis, pietatis ac humilitatis. Ideo Christiani circa suos ministros & ancillas, circa operarios & mercenarios suos habere se debent charitatiuè piè, humiliter, non proteruè, aspernanter, elatè. Imò debent illos sibiipsis in corde suo præferre, tanquam beatiores & magis electos a Deo: utpote qui in sudore vultus suu vescantur pane suo, & de suis sustentantur laboribus, quos beatificat & colaudat scriptura dicendo: Labores manus tuarum quia manducabis, beatus es & bene tibi erit. Porro de diuitiis, otio, iocis, ludis, loquacitati uacantibus, scriptum est: In labore hominum non sunt, & cum hominibus non flagellabuntur: Ideo tenuit eos superbi oper

Psal. 127.

Psal. 72.

operti sunt iniquitate & impietate sua. Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum, transierunt in affectum cordis. Ecce quàm periculosum est, diuitem otiosumque esse.

REGVLA I.

Serui & ancillæ, operarij ac mercenarij non sunt à Dominis suis grauari immoderatis laboribus.

Per hoc quippe Aegyptij Deum Israel grauissimè offenderunt, quòd filios Israel immoderatis oneribus inhumaniter afflixerunt, vt patet in exodo. Vnde & filijs Israel Deus præcepit p Moysen, ne & ipsi taliter facerent ministrantibus ac laborantibus sibi. Hinc scripsit Apostolus: Et vos Domine eadem facite illis: id est. seruientibus vobis agatis, quemadmodum vobis ipsis rationabiliter fieri optaretis, si serui essetis ac pauperes: scientes quia & vester & illorum Dominus est in caelis. Quasi dicat: Reputate vos esse illorum conseruos, quia communem Dominum in caelo habetis, & formidate diuini rigorem iudicij, quoniam & illorū & vester iudex in caelo est, qui sic vobis restituet, sicut circa alios meruistis, prout in Euangelio contestatur: *Matth. 7.*

§ 2

Qua

1. Reg. 5

Qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. Hoc totum eminenter consideravit & implevit sanctus Martinus, qui seruo suo ministrauit frequenter. Hoc quoque sapientissimus Salomon bene attendit: qui vt 3. Regum narratur, mittebat operarios suos in Libanum per singulos menses, ita vt duobus mensibus vicissim essent in domibus suis.

REGVLA II.

Prou. 29.

Eccl. 33.

Prou. 27.

Seruis & ancillis ac operarijs exhibenda est moderata & proportionata refectio, hoc est, prout labor requirit: superflua verò & delicata refectio eis non conuenit, cum in Prouerbijs dicat scriptura: Qui delicatè nutrit seruum suum, postea eum lenitiet contumacem. Et in Ecclesiastico legitur: Cibaria & virga, & onus asino, panis & disciplina & opus seruo. In Prouerbiorum quoq; legitur libro Sufficiat tibi lac caprarum, &c.

REGVLA III.

Seruis & ancillis, operarijs ac mercenarijs statim soluenda est mercedi iusta.

Hinc in Leuitico Dominus præcepit Non morabitur opus mercenarij apud te vsque

DE VITA CHRISTIAN. 149

te vsque mane. Hinc Tobias filio suo
iulsit. Quicumque tibi aliquid opera *Tob. 4.*
tutus fuerit, statim ei mercedem restitue,
& merces mercenarij apud te omnino
non maneat. Imò huius oppositum
tam graue est facinus, vt in Ecclesiasti-
co asseratur: Qui effundit sanguinem, *Eccl. 34.*
& qui fraudem facit mercenario, fra-
tres sunt. Ideo ministrantibus & labo-
rantibus debitam mercedem non præ-
stare, est vnum de quatuor peccatis cla-
mantibus ante Deum. Propter quod
dicit Iacobus Apostolus: Ecce merces *Iaco. 5.*
operariorum, quæ fraudata est à vo-
bis, clamat: & clamore eorum in aures
Domini Sabaoth introiuit.

REGVLA IIII.

Paterfamilias debet quasi episcopa-
le officium exercere circa suos do-
mesticos ac ministros.

Hoc asserit Augustinus: & ad hoc
inducere debet paterfamilias chari-
tas Dei & proximorum. Vniuersos i-
gitur illos charitatiue informet, hor-
tetur, corripiat, consoletur, & sicut De-
us ab ipso requirit, cunctis se præbeat
exemplarem. Talis fuit Cornelius ille *Act. 10.*
Centurio, de quo recitatur, quòd fuit
vir religiosus, id est, multum deuotus

actimens Deum, cum omni familia sua. Cuius utique familia tota non fuisset tã virtuosa, nisi ipse præfato modo eam rexisset corripendo, hortãdo, ac instruendo. Insuper talis extitit iudex ille, de quo in primo vitæ sanctorum patrũ libro sanctus scribit Hieronym. quòd cùm Abbas Paphnutius vitæ angelicæ Deum rogasset intentè, ut ei dignaretur ostendere, cui similis esset, adstitit ei angelus Domini, dicens: Similis es primario, id est, iudici vici illius. Quo audito, perrexit ad cū Paphnutiust & interrogavit, quæ esset conuersatio eius. Quo de se humilia respondente, institit Paphnutius, quousque secreta sua aperuit: sicque inter cætera fatebatur: Triginta annis cum vxore mea continenter penitus vixi. Peregrinos & pauperes semper suscepi, nec eos sine viatico abire permisi. Famulos meos sic rexi, quòd nemo eos reprehendere quiuit. In iudicando nec filij mei personam contra æquitatem suscepi: semper studui in vita mea, ut iniustè neminem contristarem: discordantes semper studui concordare. Paterfamiliàs seu Dominus domus non debet se ad suos habere ministros
fami-

Hieron.

H. DE VITA CHRISTIAN. 157

familiariter nimis, nec eis sua manifestare secreta, nisi de illorum fidelitate & syncera ad se dilectione fuerit certus. Christus nanque suis ait discipulis: Seruus nescit, quid faciat Dominus eius: Id est, secreta eius ignorat. *Ioan. 15.* Communiter quoque fertur: Nimia familiaritas parit contemptum. Veruntamen seruus fidelis tanquam filius est amandus, & ei secreta Domini sui possunt à Domino suo insinuari, cum in Ecclesiastico scriptum sit: *Eccles. 7.* Seruus fidelis sit tibi dilectus quasi anima tua.

Qualiter seruientes ac operarij habere se debeant ad Dominos suos,

Articulus. XI.

SERVI, subditi estote in omni timore Dominis non tantum bonis & modestis, sed etiam discolis, Regulam seruorum & ancillarum compendiosissimè ac prudentissimè descripsit Apostolus ad Ephesios. Quod autem scribit de seruis, de ancillis quoque *1. Pet. 2.*
Ephes. 6.

g 4 pro-